

Ubuntu parancssor kezelés

A leírás ezen részén a mindennapokban használt parancsokat tárgyaljuk meg.

- **sudo**: (Superuser do) Lehetővé teszi, hogy rendszergazdaként vagy más felhasználó nevében hajtsunk végre parancsokat
- **gksu**: A sudo grafikus megfelelője; grafikus felületű programokat ezzel kell indítani, amennyiben rendszergazdai jogok szükségesek

Fájl- és könyvtárkezelő parancsok:

- **pwd**: Kiírja az aktuális munkakönyvtárat (print working directory)
- **ls**: Kilistázza az aktuális könyvtár tartalmát
- **cd**: Segítségével mozoghatunk a könyvtárstruktúrában az alábbi módon:
- **cp**: Ezzel a paranccsal tudunk másolni. (*cp /file/helye /ahova/másolni/akarod/, cp -r /a/könyvtár/helye /ahova másolni/akarod*)
- **mv**: Ezzel adott fájlt vagy könyvtárat tudunk mozgatni (áthelyezni) vagy átnevezni. (*mv /a/fájl/helye *fájl új neve, mv /a/fájl/helye /a/fájl/új/helye*)
- **rm**: Fájlok törlése. (*rm /a/fájl/helye, rm -r /a/fájlok/és/mappák/helye*) Az *rm -r* paranchnál minden törlődni fog a meghatározott helyen.
- **rmdir**: Egy üres könyvtár törlése.
- **mkdir**: Könyvtár létrehozása.
- **mount**: Partíció, képfájl felcsatolása, stb.
- **umount**: Partíció, képfájl leválasztása, stb.
- **tar**: Archiváló alkalmazás. Használata: *man tar*.

Rendszerinformációs parancsok:

- **df**: Kilistázhathatjuk a csatolt partíciók tárterület adatait. Mega-Gigabyte mértékegység használatához használjuk a *-h* kapcsolót (*df -h*).
- **du**: A *du* parancs kilistázza az adott könyvtárra vonatkozó tárterület adatokat.
- **free**: Memóriahasználat kilistázása. Az *-m* kapcsolóval megabyte-okban tudjuk kiírni az értékeket.
- **top**: Az erőforrások és folyamatok kilistázása.
- **uname -a**: A rendszerre vonatkozó szinte minden adatot kilistáz.
- **lsb_release -a**: Adatokat listáz a disztribúcióra vonatkozóan. (típus, verzió, stb.)
- **uptime**: Megmutatja, hogy mennyi ideje fut a rendszerünk.
- **users**: A bejelentkezett felhasználók kilistázása.
- **netstat**: Hálózat információk.
- **hostname**: A rendszer neve.
- **cat /proc/"cpuinfo, version stb."**: Rengeteg minden megtalálható a */proc* mappában, általában az előbb említettekre lesz szükségünk. A *cat* segítségével kiírathatjuk tartalmukat. (*cpuinfo* - cpu adatai, *version* - kernel verzió)
- **man**: man oldalak előhívása (pl.: *man iptables*). Bővebben lásd: *man man*
- **--help**: Rövid használati útmutató. Használata: programnév -h (vagy *--help*).

- **info** : Némely fejlesztő az info oldalakat preferálja a man-al szemben. Használata: *info programnév*. Bővebben *info info*.

Hálózat kezelésére szolgáló parancsok:

- **ifconfig** : Kilistázza a hálózati csatlókra vonatkozó információkat.
- **iwconfig** : Kilistázza a vezeték nélküli hálózati csatlókra vonatkozó adatokat.
- **ifup** : Interfész bekapcsolása.
- **ifdown** : Interfész letiltása.
- **ifstatus** : Interfész állapota. (Szükséges hozzá az ifplugd nevű csomag.)
- **ifstat** : Kiírja hálózati forgalmat interfészekre bontva. (Szükséges hozzá az ifstat nevű csomag.)
- **ping** : Pingelhetjük az adott célt. (pl.: *ping 192.168.0.50*)

Jogok, felhasználók módosítására szolgáló parancsok:

- **adduser "felhasználó csoport"** : Hozzáadhatjuk a felhasználót az adott csoporthoz.
- **adduser "új felhasználó neve"** : Új felhasználó hozzáadása.
- **chmod** : Jogosultságok beállítása.
- **chown** : Fájl, könyvtár tulajdonosának megváltoztatása.
- **usermod** : A felhasználó accountjűnak módosítása.
- **chroot** : Parancs futtatása egy másik root könyvtárban.

Csomagkezelő használatához szükséges parancsok:

- **dpkg** : Csomagkezelő.
- **dpkg -l | grep "csomagnév"** (megmutatja milyen csomagok vannak telepítve amelyek tartalmazzák a *csomagnév* -nél megadott értéket)
- **dpkg -i "/a/csomag/helye/"** (Helyi csomag installálása, pl.: */media/Adat/virtualbo.1.6.deb*)
- **aptitude** : Frontend a dpkg-hoz.

Programok kezelése aptitude-el:

- **aptitude install "programnév"** (Adott program installálása)
- **aptitude search "keresendő szó"** (Keresés a csomagok között)
- **aptitude remove "csomagnév"** (Eltávolítás a konfigurációs fájlok megtartásával)
- **aptitude purge "csomagnév"** (Adott csomag eltávolítása minden összetevőjével együtt)
- **aptitude clean** (üríti a gyorsítótárat)
- **aptitude show "csomagnév"** (csomag információ)
- **aptitude reinstall "csomagnév"** (csomag újratelepítése)
- **aptitude update** (frissíti a csomaglistát)
- **aptitude safe-upgrade** (a lehető legújabb verzióra frissíti a csomagokat.)
- **aptitude full-upgrade** (a lehető legújabb verzióra frissíti a csomagokat, és telepít vagy eltávolít ha szükséges.)
- **aptitude dist-upgrade** (újabb kiadásra történő frissítéshez)

- **apt-get:** Frontend a dpkg-hoz.

Használata:

- **apt-get install "csomagnév"** (program telepítése)
- **apt-get remove "csomagnév"** (program eltávolítása)
- **apt-cache search "csomagnév"** a csomaglistában)

Egyéb parancsok:

- **clear:** Terminálképernyő tisztítása.
- **kill:** Processz megölése.
- **halt:** A rendszer leállítása.
- **reboot:** A rendszer újraindítása.
- **shutdown -r vagy -h now:** A rendszer leállítása vagy újraindítása. (kapcsolók: -*r* újraindítás, -*h* leállítás)
- **/etc/init.d/start, stop, restart:** Itt tudjuk a futó démonokat indítani, leállítani vagy újraindítani. (pl.: */etc/init.d/vsftpd start*)
- **/bin/bash:** Az Ubuntu a Dapper óta Dash-t használ Bash helyett. Ha valamit mégis bash-al szeretnénk futtatni akkor használjuk a

```
/bin/bash
```

parancsot. (pl.:

```
/bin/bash patch.run
```

)

- **find:** Kereshetünk fájljaink között.
- **wget:** Letölthetünk vele a következő protokollokon keresztül: HTTP, HTTPS vagy FTP.